

Θεατρική Κριτική **της Έλσας Ανδριανού**

Αναίτιες επιλογές

Το θεατρικό σούπερμάρκετ επιτείνει μαζί με άλλους παράγοντες, τη ρεπερτοριακή αμηχανία των ούτως ή άλλως πολυδιασπασμένων θεατρικών δυνάμεων και τις οδηγεί σε επιλογές που ανεξάρτητα από τα προσόντα των συντελεστών, την καλή οργάνωση των παραστάσεων ή την εμπορική επιτυχία μοιάζουν απλώς αναίτιες και οδηγούν σε περιττά θεατρικά γεγονότα.

Η Δήμητρα Χατούπη ανέβασε στο θέατρο Αυλωνίτη τη θεατρική βιογραφία της Έντα Ο' Μπράιαν "Βιρτζίνια", ένα κείμενο βασισμένο στη ζωή της Αγγλίδας διανοούμενης και συγγραφέως του πρώτου μισού του αιώνα Βιρτζίνια Γουλφ. Η πρόσφατη επίσκεψη της κ.Ο' Μπράιαν στη χώρα μας χαιρετίστηκε από τις στήλες των εφημερίδων ως σημαντικό γεγονός. Λυπάμαι, αλλά ο μόνος ορατός λόγος να ανέβει το έργο της κ. Ο' Μπράιαν στην αθηναϊκή σκηνή είναι ότι επιφανειακά δίνει σε μια ταλαντούχα ηθοποιό, που αναμφιβόλως είναι η κ.Χατούπη, την ευκαιρία μιας δεξιοτεχνικής υποκριτικής επίδειξης. Η "Βιρτζίνια", τόσο λόγω θέματος, όσο και πολύ περισσότερο, λόγω γραφής ανήκει στο είδος της περιττής θεατρικής βιογραφίας με την έννοια πως αυτό το είδος είναι πάντα περιττό όταν, αντί με αφορμή ένα συγκεκριμένο ιστορικό πρόσωπο να επιτρέπει αναγωγές στα "καθόλου", εξαντλεί το όποιο ενδιαφέρον της στο βίο του παρουσιαζόμενου προσώπου. Το συμπλήρωμα της κ. Ο' Μπράιαν ανήκει σ' αυτήν την κατηγορία. Αδύναμο θεατρικά, αμήχανο στη γραφή του, παρουσιάζει ανεπίκαιρα το πρόσωπο μιας γυναίκας που συγκροτείται από κοινωνικό και αισθητικό ελιτισμό κατανοητό στο πλαίσιο των φιλολογικών κύκλων της γηραιάς Αλβιόνος, ρητορικό παλαιοφεμινισμό, προβληματική σχέση με το καλλιτεχνικό γεγονός της συγγραφής, ακόμη προβληματικότερη με το κοινωνικό και το προσωπικό ανθρώπινο περιβάλλον, παρωχημένη διεκδίκηση της ερωτικής ιδιαιτερότητας. Η "Βιρτζίνια" δεν είναι στο βάθος παρά ψυχολογιστική προσέγγιση μιας προσωπικότητας που βρίσκεται στα όρια της ψυχικής ασθένειας. Όλα αυτά είναι άσχετα με την ποιότητα του λογοτεχνικού έργου της Γουλφ, που ούτως ή άλλως δεν είναι εδώ ο χώρος να κριθεί.

Ο Γιάννης Ιορδανίδης προσπάθησε να δώσει θεατρική σάρκα δημιουργώντας μιαν ατμόσφαιρα ζόφου και βασάνου μέσα στην οποία κίνησε τους τρεις ηθοποιούς του επιχειρώντας να προβάλλει έναν πάσχοντα χαρακτήρα. Δεν απέδειξε ότι το συγκεκριμένο παθος μας αφορά. Η κ.Χατούπη επωμίστηκε την Βιρτζίνια με την, όχι μόνο ψυχολογική αλλά και θεατρική αποσπασματικότητα και ασυνέχειά της, και έδωσε ορισμένες καλές στιγμές με εσωτερική στήριξη ανάμεσα σε πάμπολλες απλοϊκά και εξωτερικά χαραγμένες που δεν έκρυβαν μάλιστα και κάποιον υποκριτικό ναρκισσισμό ανεπίτρεπτο για ηθοποιό με το τάλαντό της. Με ανάλογα προβλήματα σκιαγράφησε τη Βίτα η κ.Νόνη Ιωαννίδου, εκπέμποντας κάποια σκηνική λάμψη που δεν επαρκούσε για να δικαιολογήσει θεατρικά το πρόσωπο, ενώ ο Μάκης Ρευματάς επιστράτευσε μια καλοδεχούμενη υποκριτική λιτότητα και κάποιο υποδόριο χιούμορ σ' ένα έργο και μια παράσταση από την οποία έλειπαν και τα δυο. Όλοι τους έχουν δυνατότητες για πιο ερεθιστικά εγχειρήματα και πιο σημαντικά επιτεύγματα. Γιατί;

Αντίθετα το ίδιο "γιατί" έχει σαφέστατη απάντηση στο θέατρο "Αποθήκη", όπου τα τελευταία χρόνια εξαργυρώνεται η τηλεοπτική δημοφιλία και φαίνεται να έχει βρεθεί η συνταγή μιας εύκολης εμπορικής επιτυχίας. Στο "Σεσουάρ για δολοφόνους" τα πλήθη συρρέουν, αλλά το πράγμα δεν θα ενδιέφερε τη στήλη, αν δεν το υποστήριζαν κάποιοι συντελεστές με αξιοποιήσιμα προσόντα που σπαταλιούνται. Το έργο των Jordan και Abrams δεν είναι απλώς εύπεπτο, είναι αέρας κοπανιστός. Κατ' εξοχήν λαϊκίστικο, αστυνομικό σικέ, στημένο "interactive", που βασίζεται στη θέση "ο θεατής έχει πάντα δίκιο", αποκτά το όποιο ήθος του μόνο από την πολύ καλή διασκευή στα καθ' ημάς του Θοδωρή Πετρόπουλου, το έξοχο σκηνικό και τα κοστούμεια του Γιώργου

Ασημακόπουλου, την καλή οργάνωση του θεάματος από τον Κωνσταντίνο Αρβανιτάκη και την κωμική αποτελεσματικότητα ηθοποιών που με όλες τις τηλεοπτικές φθορές και παραχωρήσεις τους, εάν θέλουν, μπορούν ακόμη να υπηρετήσουν πιο ενδιαφέροντα είδη με τον κωμικό κώδικα, τη σκηνική τους άνεση και την επικοινωνία με το κοινό που επιτυγχάνουν εδώ. Κατανοητή η εύκολη επιλογή, αλλά όχι συγχωρητέα. Υπάρχει καλή κωμωδία, υπάρχει επιθεώρηση που μπορούν να έχουν λαϊκή απήχηση προκαλώντας το γέλιο αντί για το χάχανο. Τους χρήσιμους ηθοποιούς που συμμετέχουν, ιδιαίτερα την Υρώ Μανέ, τον Χρήστο Χατζηπαναγιώτη, τη Ματθίλδη Μαγγίρα, ιδιαίτερα τον Τόνυ Άντονι, τους χρειάζονται αυτά τα σημαντικά είδη.